

ALANDA HASAR KONTROL CERRAHİSİ – SORULAR

OLAY – STAD

1. Ölen şahsın arkadaşları ilk anda “Nasıl olsa bacadan/kasıktan bıçaklandı, çok ciddi değıldir” diye işi yavaş ele almış olabilirler mi ?
2. Vakayı stadyum içindeki ambulansa ve personeline teslim ettiklerini varsayalım; buradaki gecikme de gereksiz bir oyalanma veya organizasyon bozukluğu nedeniyle gerçekleşmiş olabilir mi ?
3. Vaka ambulans bekledi mi ?
4. İnguinal DKAY olan bir travmada eksternal pelvik bası hemostaz sağlayabilir mi ? Başka bir şey önerilebilir mi ?
5. Vakaya IV Sıvı tedavisi başlandı mı ? Acil servise gelindiğinde IV yol açık mıydı ?
6. IV yol sağlanabilmiş ise bu nerede gerçekleştirildi ? Hangi koşullarda uğraş verildi ? Hastane öncesi alanda ve ambulanda IV yol için uğraşılmalı mıydı?

YOLDA – AMBULANSTA

7. Vakaya ilk müdahaleyi yapan ambulans hekimi travmanın ciddiyetini değerlendirememiş ve işi biraz ağırdan almış olabilir mi ?
8. Trafik yoğunluğu nedeniyle de vakanın transportu uzun sürmüş olabilir mi ?
9. Statta ambulans var mıydı ?
10. Stadlardaki ambulansların yerleşim yeri neresi olmalıdır ? İçinde hangi malzemeler bulundurulmalıdır ?
11. Bu vakaya yolda veya ambulanda Hasar Kontrol Cerrahisi uygulanabilir miydi ? İnguinal Eksplorasyon + Vasküler Klempaj gerçekleştirilebilir miydi?
12. Inguinal eksplorasyon + Vasküler Klempaj uygulaması mümkün olabilir miydi ? Bu bir ütöpik düşünce midir ? Bunu yapabilecek ambulans hekim, var mıdır ? Yetiştirilmelimidir ?
13. Kitlesele organizasyonların bulunduğu yerlerde bu tür amaçlara yönelik yetiştirilmiş personel ve tıbbi ekipman temin edilmeli midir ?
14. Ambulanslarda görevlendirilen hekimlere bu bölgedeki penetran travmalara yaklaşım konusunda eğitim verilmeli midir ?
15. Anglosakson literatürü incelendiğinde askeri tecrübe dışında olmak üzere sivil travma alanında, alanda hasar kontrol cerrahisi ve buna uygun tıbbi personel eğitimi-yetiştirilmesi ile ilgili bir bilgi var mıdır?

16. Ambulanstan definitif tedavi planlanan hastane acil servisine bilgi verilmiş midir ? Bu hastanenin iletişim bilgileri yayınlanmış mıdır ? 112 Merkezi bu vakayı Taksim Hastanesine bildirmiş midir ? Hastane acil servisi vakaya yönelik personel ve malzeme hazırlığı yapabilmış midir ?
17. Türkiyede hastane öncesi acil sağlık hizmetleri bünyesinde Hemoglobın Based Oksijen Taşıyıcıları kullanımına dair bir ön görüşü var mıdır ?

ACİL SERVİS

18. Acil Torakotomi Yapıldı mı ? Nerede Yapıldı ? Kim Yaptı ? Nasıl Yaptı ?
19. Acil Serviste Toraks Ekartörü, Vasküler Klempler, Cerrahi Set, Ameliyathane Var mı ? Vaka Doğrudan ameliyathaneye mi alınmalı ?
20. Acil Torakotomi Malzemeleri Ameliyathane de tutulup gerektiğinde acil servise mi taşınmalı ?
21. Vaka acil serviste mi , ameliyathanede mi kaybedildi ?

GENEL

22. Hangi travmalar öldürücü kimlik taşırlar ? Travmaların ölümcüllük potansiyelleri var mıdır ?
23. Penetran travmalı ve eksangine edici kanamalı yaralıların yaşa ya da herhangi bir parametreye bağımlı tolerabiliteleri, kompensasyonları var mıdır ?
24. İstanbul için travma sonrası definitif cerrahi işlemin gerçekleşme süresi ne kadardır ? Bu 20 dakikanın altına çekilebilir mi ? Bu süreye yönelik yıllık verilere dayanan bir bilgi var mıdır ?
25. Penetran travmalarda süre 20 dakikanın altında olacaksa “Kap ve Götür” sistemi uygulanmalı mıdır? 20 dakikanın üstünde süreceği düşünülüyorsa ne yapılmalıdır ? Kritik süre nedir ? Bu süreye nasıl müdahil olabiliriz ? Süre nasıl kısaltılabilir ?
26. “Golden Hour” deneyimlerinizle de sabit midir ?
27. Alanda ambulans yoksa beklenmeli midir ? Ne kadar beklenmelidir ?
28. Halkın ambulans sistemine güveni ve alışkanlığı nasıldır ?
29. Ülkemizde metropol veya küçük yerleşim birimlerinde nüfus başına düşmesi gereken donanımlı ambulans sayısı yeterli midir ? Eksiklikler in giderilmesi için neler yapılmalıdır ?

30. Ülkemizde vatandaşın ambulans sistemine güveni var mıdır ?
31. Halkımız hastane ve sağlık kuruluşlarının kapasitesi ve ilgi konsantrasyonu ile ilgili nasıl bilgilendirilebilir ? Hastalar doğru merkezlere nasıl yönlendirilebilir ?

YAKLAŞIM

32. Alanda Hasar Kontrol Cerrahisi yapılmalı mı ? Nerelerde ve hangi koşullarda yapılmalı ? Metropollerde uygulanmalı mı ?
33. “Scoop and Run” vs “Stay and Play” sınırları kolay ayırt edilebilen bir uygulama mıdır ?
34. Bu türdeki yaralanmalarda önemli olan hastaneye bir an önce ulaştırmak ise “Kap – Götür” sistematüğini ayrıntılarıyla oturtmamız gerekmez mi ?
35. İstanbul gibi trafiğı yoğun metropollerde “Kap ve Götür” sistemi bu vakalarda yarar sağlar mı ?
36. Ambulans Personeline Hasar Kontrol cerrahisine ait bilgi ve uygulama cesareti vermek vakanın alanda kalma süresini uzatır mı ?
37. Acil Tıp Uzmanı travmalı yaralıları yaklaşım konusunda diğer branş hekimlerden farklı mı düşünür ?
38. İstanbul gibi büyük metropollerde bu tür vakalar en yakın hastaneye mi götürülmelidir ? Yoksa travma deneyimine sahip olduğu bilinen merkezlere mi götürülmelidir ?
39. Ambulanslarımızda çalışan hekimlerimiz standart bir travmalı hastaya yaklaşım esasları eğitimi alıyor mu ?
40. Bu eğitim belli akreditasyonlarla zorunlu hale getirilmeli mi ?

SİSTEM

41. İstanbul gibi metropollerde Level I travma merkezlerinin bulunmaması (Üniversiteler Dahil) talihsizlik mi ? Kurulmalı mı ?
42. 112 ASH ile hastaneler arasındaki iletişimsizliklerin temelindeki sorun nedir ? Nasıl çözülür ?
43. Alandaki bir travmanın hastane acil servislerine bilgilendirmesi nasıl yapılabilir ?
44. Basın bilgilendirmesini kim yapmalı ? Basından alınan bilgilere nasıl güvenebiliriz ?
45. Mesafeler yakın olsa bile trafik yoğunluğu nedeniyle ulaşım sorunu yaşanan kentlere helikopter ambulans sistemi kurulabilir mi? Bu sorunun bir çözümü olabilir mi?

46. Hastanelerin doluluk oranları nasıl hesaplanıp kolay takip edilebilir hale getirilebilir ?
47. Hastaların yer yokluğu nedeniyle ikincil sevkleri nasıl önenebilir ?
48. Sistemin kurulmasında profesyonel sağlık görevlisinin sorumlulukları nelerdir ?

KİTLESEL OLAYLAR

49. Stad anarşisi nasıl önenebilir ?
50. Stadlar gibi toplu insanların olduğu yerlerde donanımlı bir ya da birkaç tane ilk yardım / ilk müdahale odası var mıdır ? Buralarda kimler çalıştırılmalıdır ? Hangi malzemeler bulundurulmalıdır ? Bu personele hangi eğitim programı uygulanmalıdır ?
51. Stadlarda defibrilatör tedariki sağlanmalı mıdır ? Travmatik ve non travmatik bir çok ciddi sorunun tehditinde olan kitlelerin bu cihaza ihtiyacı olmaz mı ? Klüpler ve stad sorumluları bu cihazı bulunduramazlar mı ?
52. Spor müsabakalarında kaç ambulans bulunmalıdır ? Kaç kişiye kaç adet ambulans , personel ve donanımı planlanmalıdır ?
53. Kitlesele paniklerde tahliye yolları oluşturulmuş mudur ?
54. Kitlesele olaylarda birlikte çalışılacak ambulans, itfaiye, arama kurtarma ekipleri ve araçlarının olay yeri davranış biçimlerinin ne olacağına yönelik bir ön çalışma yapılmış mıdır ? Yapan merkezler var mı ? Bu merkezlerin deneyimleri nelerdir ? Halihazırdaki uygulama da bir sistematik geliştirilmiş midir ?
55. Lokal afet planları var mıdır ? Gözden geçirilmek üzere tatbikatlar yapılmakta mıdır ?
56. İnönü ya da ülkemizin herhangi bir stadyumunda kitlesele bir tahliye tatbikatı yapılmış mıdır ?

ULUSAL KAYIT SİSTEMİ

57. Travmalı yaralıya yaklaşım konusunda “Biz neredeyiz ? Nereye ulaşmamız lazım ?”
58. Ankara 112 Acil Yardım Hizmetlerinin denemelerine başladığı kayıt modeli hakkında bilginiz var mı ? Bu model üzerinde açılacak bir tartışma ile olası birikimlere ait tüm katkıların eklenmesi ile bir ulusal kayıt sistemi formatına ulaşılabilir miyiz ? Üniversite Hastaneleri, Devlet Hastaneleri, Askeri Hastaneler, Özel Hastaneler, SSK Hastaneleri yapılacak bir yasal düzenleme ile ortak bir konsensusta oluşturulacak bu formatta bir araya getirilebilir mi ? Ankara 112 çalışanları ön çalışma sonuçlarını grupla paylaşarak bir bilgilendirme yapabilir mi ?
59. Penetran yaralanmalar için ciddi bir ulusal veri tabanı oluşturulabilir mi ?

60. Üçüncü zon penetran yaralanmalar gibi çoğu merkezde nadiren de olsa rastlanabilen vakaların çok merkezli ya da ulusal bir kayıt sistemi ile derlenerek yayınlanması mümkün olabilir mi ?
61. Yapılabilirse klasik bilgilerimize yeni bir yön kazandırabilir mi ?
62. Travma kayıtları büyük metropollerde prospektif bir çalışma ile anlamlı kılınabilir mi ?
63. Ulusal Travma Veri Tabanı için devletin rolü ne olmalıdır ?
64. İsrail Ulusal Travma Veri Kayıt Sistemi ülkemiz için temel bir kaynak olarak alınabilir mi ?